

The Netherlands of 2040

cpb

2040

www.nl2040.nl

Tijden veranderen

cpb

Tijden veranderen

cpb

Nieuwe CPB scenario studie

- Vraag
 - Waarmee verdienen we ons brood in 2040?
- Aanpak
 - Scenario's, geven inzicht in onzekerheid
- Antwoord
 - Slimme mensen
 - Sterke steden
- Beleid

Steden en menselijk kapitaal

- ICT verandert ons werk
- ICT verandert de ruimtelijke structuur
- Menselijk kapitaal bepaalt het succes van steden op lange termijn
- Technologieën worden ontwikkeld in steden
- Productiviteitsgroei vindt plaats in steden

Mondiale ontwikkelingen

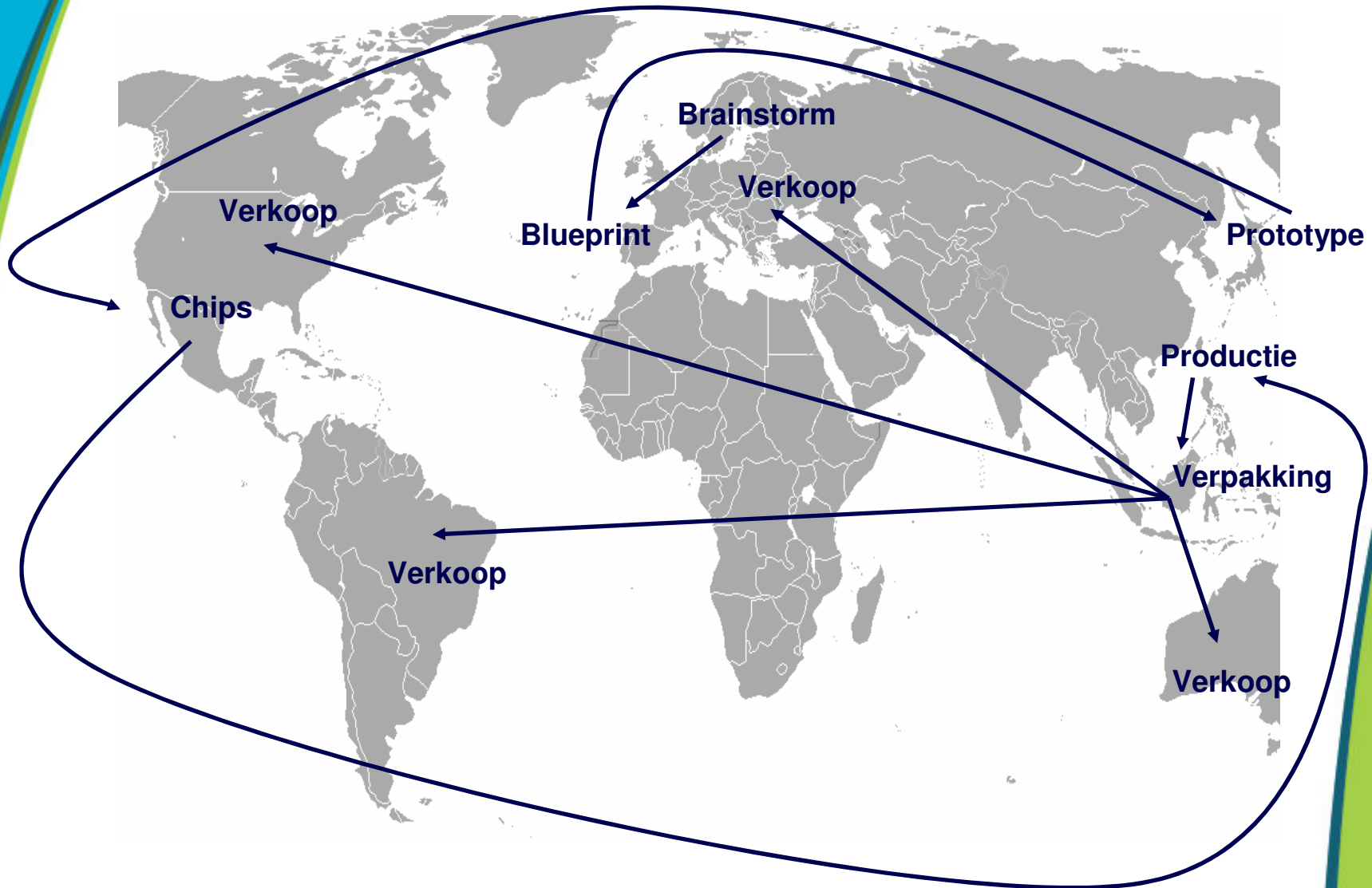
- Globalisering vergroot markten
- Handel in taken vervangt handel in goederen
- Vraag naar opgeleide arbeid groeit sneller dan het aanbod
- De wereld wordt meer gelijk
- Westerse dominantie neemt af
- Westerse economieën specialiseren in diensten en hoogwaardige industrie

Nederland in de toekomst

- Kennis cruciaal
 - Concurrentievoordeel in globaliserende wereld
 - Verbetert technologie
- Taken in plaats van banen
 - Traditionele sectoren minder relevant
- Economische activiteit in steden
 - Persoonlijk contact

Specialisatie ...

cpb

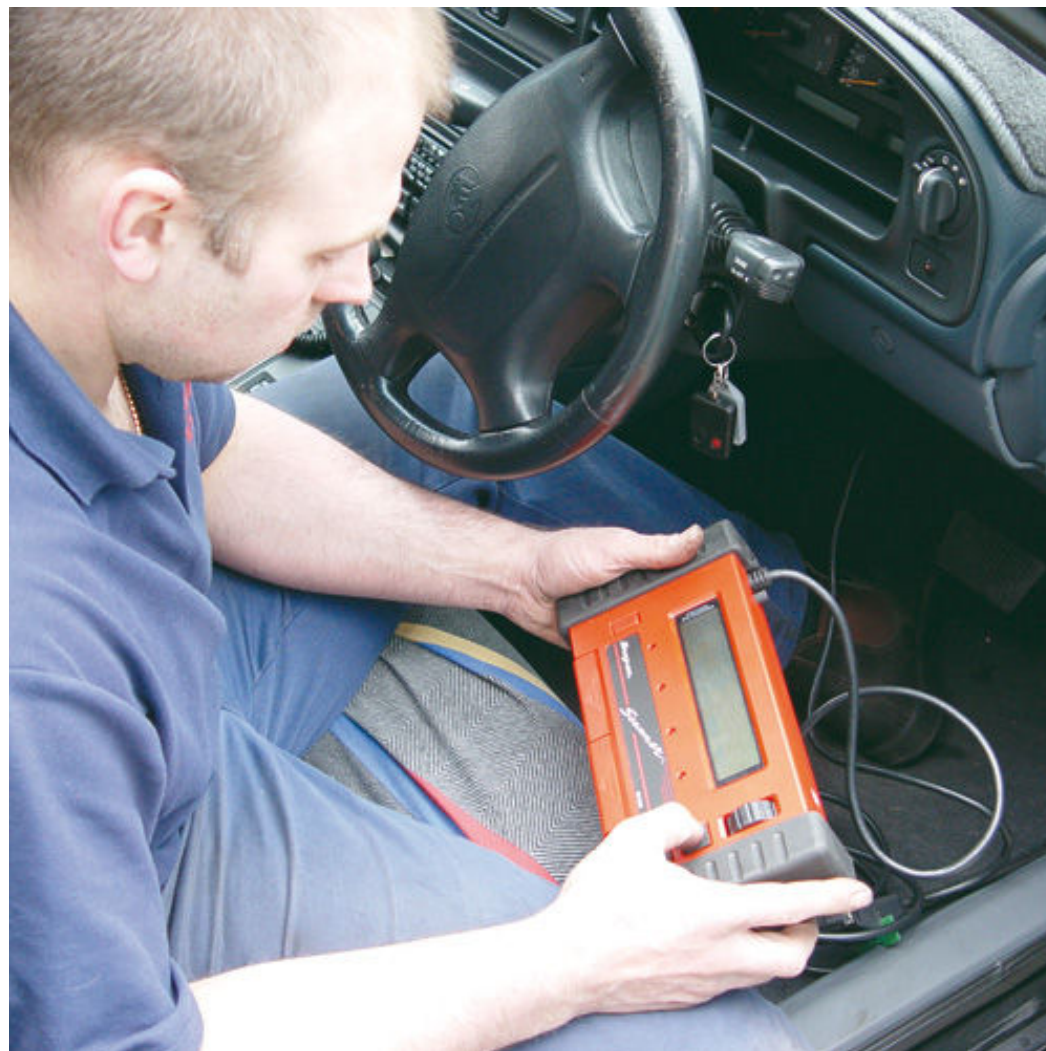

Slimme mensen

- Specialisatie ...
 - Communicatie technologie
 - ontkoppeling van taken
 - wereldwijde uitwisseling van kennis
 - productie door gespecialiseerde werknemers

... of generalisatie

cpb

Slimme mensen

- ... of generalisatie
 - Monteur kent veel systemen
 - Verzekeringsagent met brede portfolio
 - Expert systeem voor diagnose ziekte
 - Design programma's
 - Schrijf je eigen e-mails

Slimme mensen

- Specialisatie ...
 - Communicatie technologie
 - ontkoppeling van taken
 - wereldwijde uitwisseling van kennis
 - productie door gespecialiseerde werknemers
- Generalisatie ...
 - Informatie technologie
 - Bundeling van taken
 - Productie door autonome, zelfstandige werknemers

Steden: the place to be

cpb

Concentratie ...

cpb

Sterke steden

- Concentratie
 - Voordelen van schaalgrootte ...
 - ... face-to-face ...
 - ... stimuleert ontwikkeling van nieuwe technologieën

... of spreading

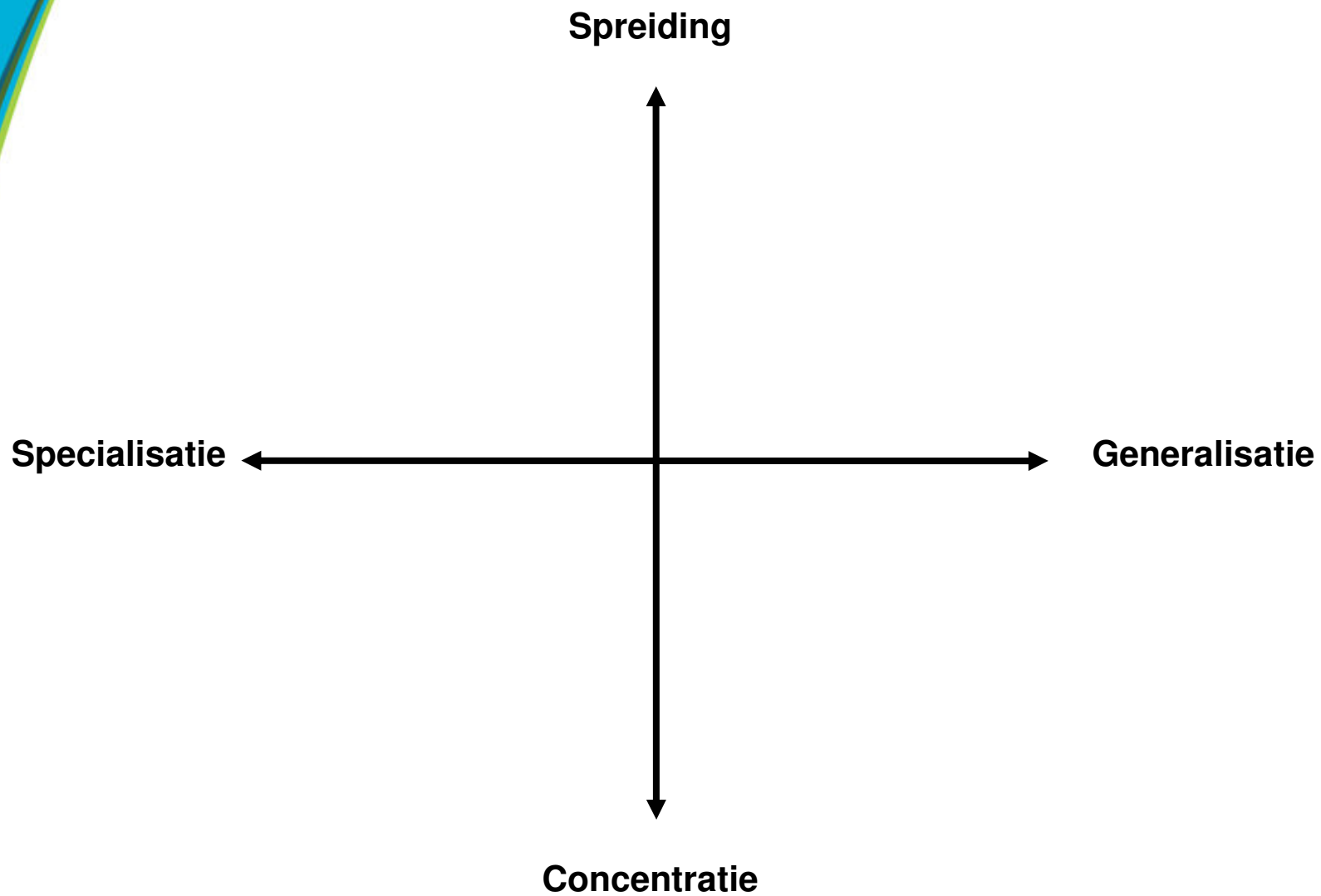

cpb

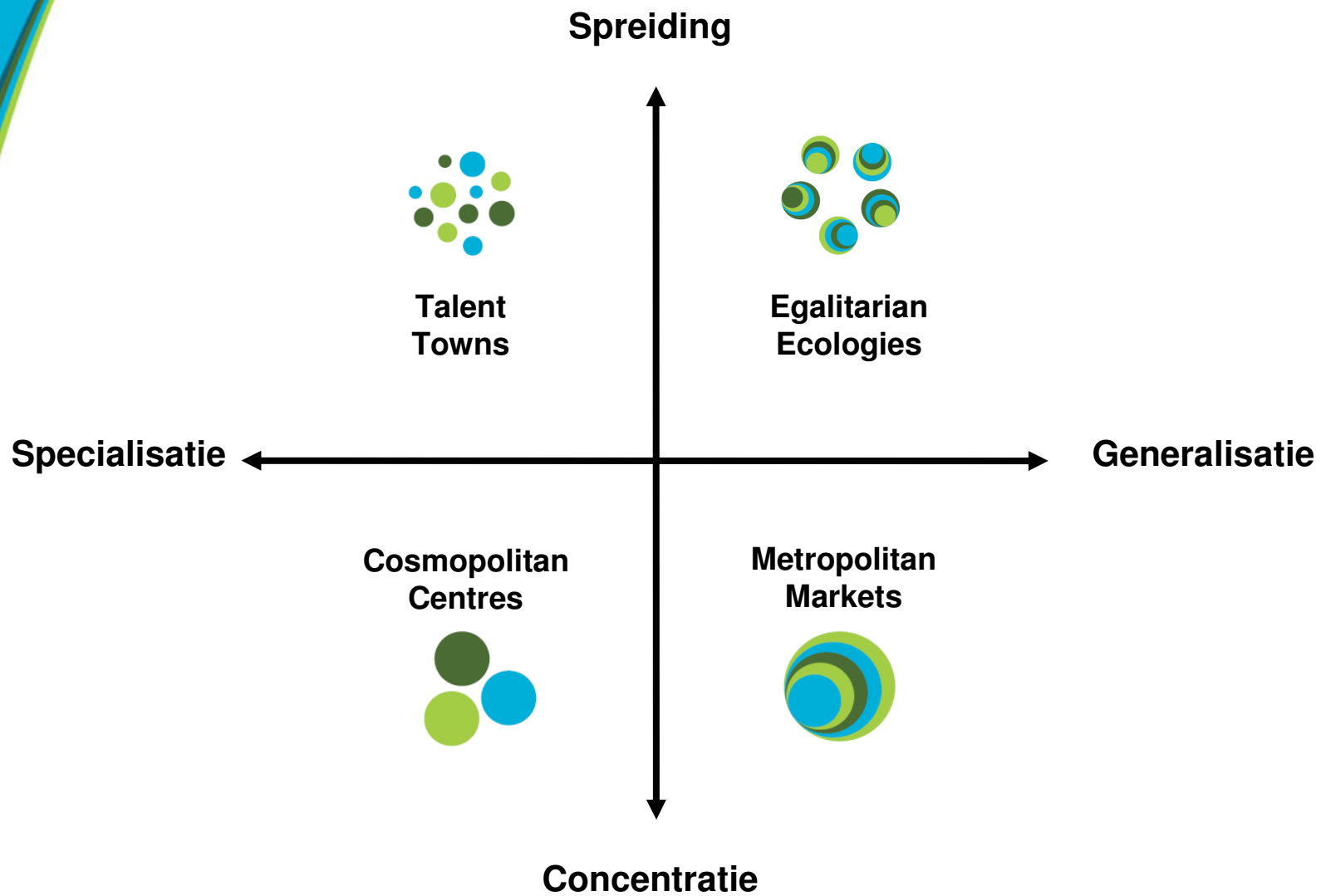
Sterke steden

- Concentratie
 - Voordelen van schaalgrootte ...
 - ... face-to-face ...
 - ... stimuleert ontwikkeling van nieuwe technologieën
- Spreiding
 - Netwerk van kleine steden ...
 - ... met uitstekende verbindingen ...
 - ... mogelijk gemaakt door ICT

Twee onzekerheden

Vier scenario's

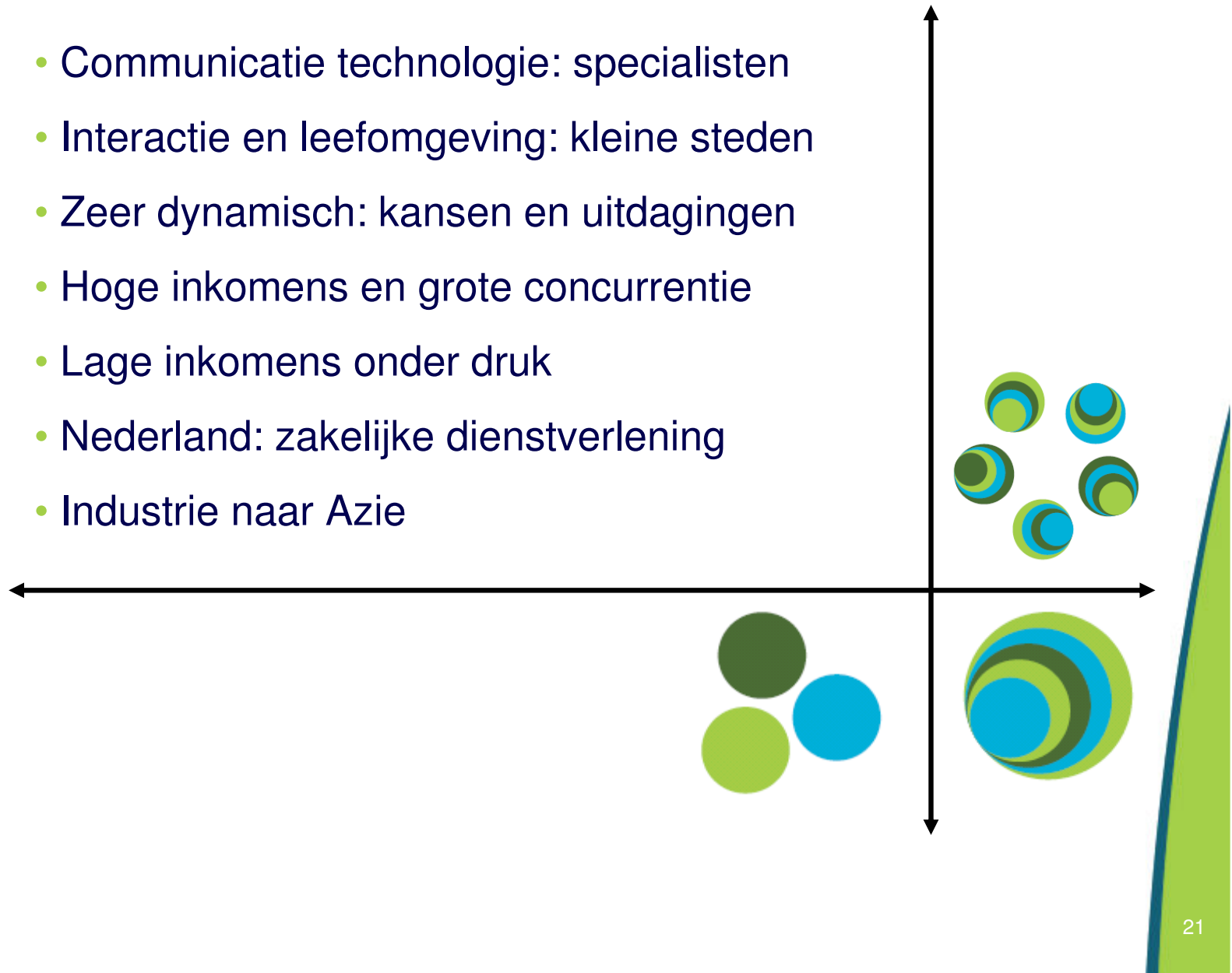
Talent Towns

cpb

Talent Towns

- Communicatie technologie: specialisten
- Interactie en leefomgeving: kleine steden
- Zeer dynamisch: kansen en uitdagingen
- Hoge inkomens en grote concurrentie
- Lage inkomens onder druk
- Nederland: zakelijke dienstverlening
- Industrie naar Azië

Cosmopolitan Centers

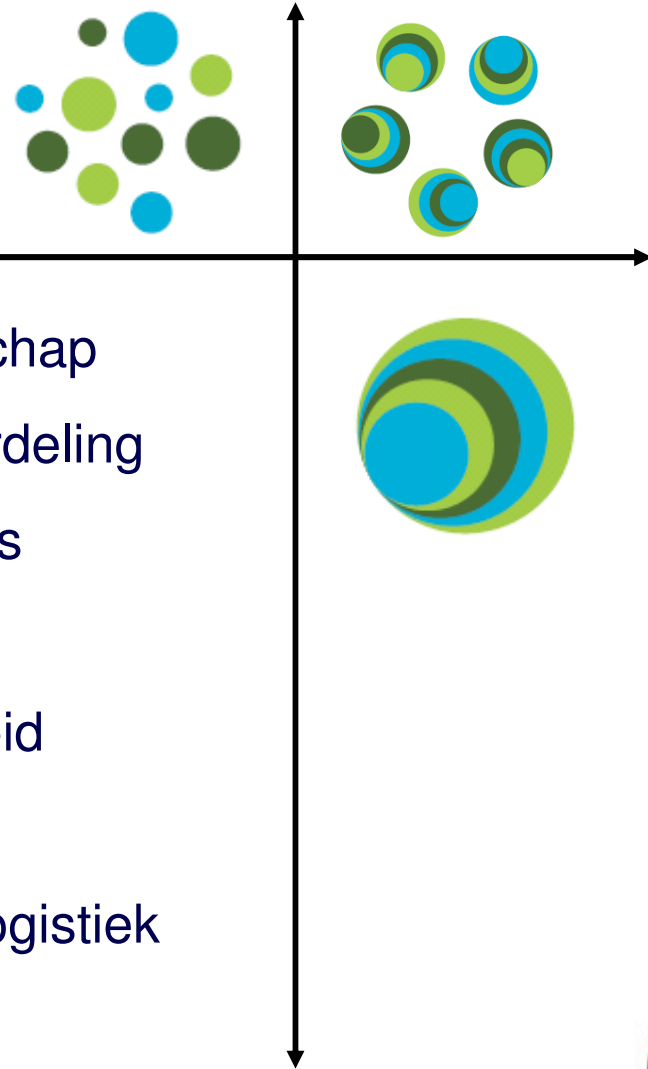
cpb

Cosmopolitan Centers

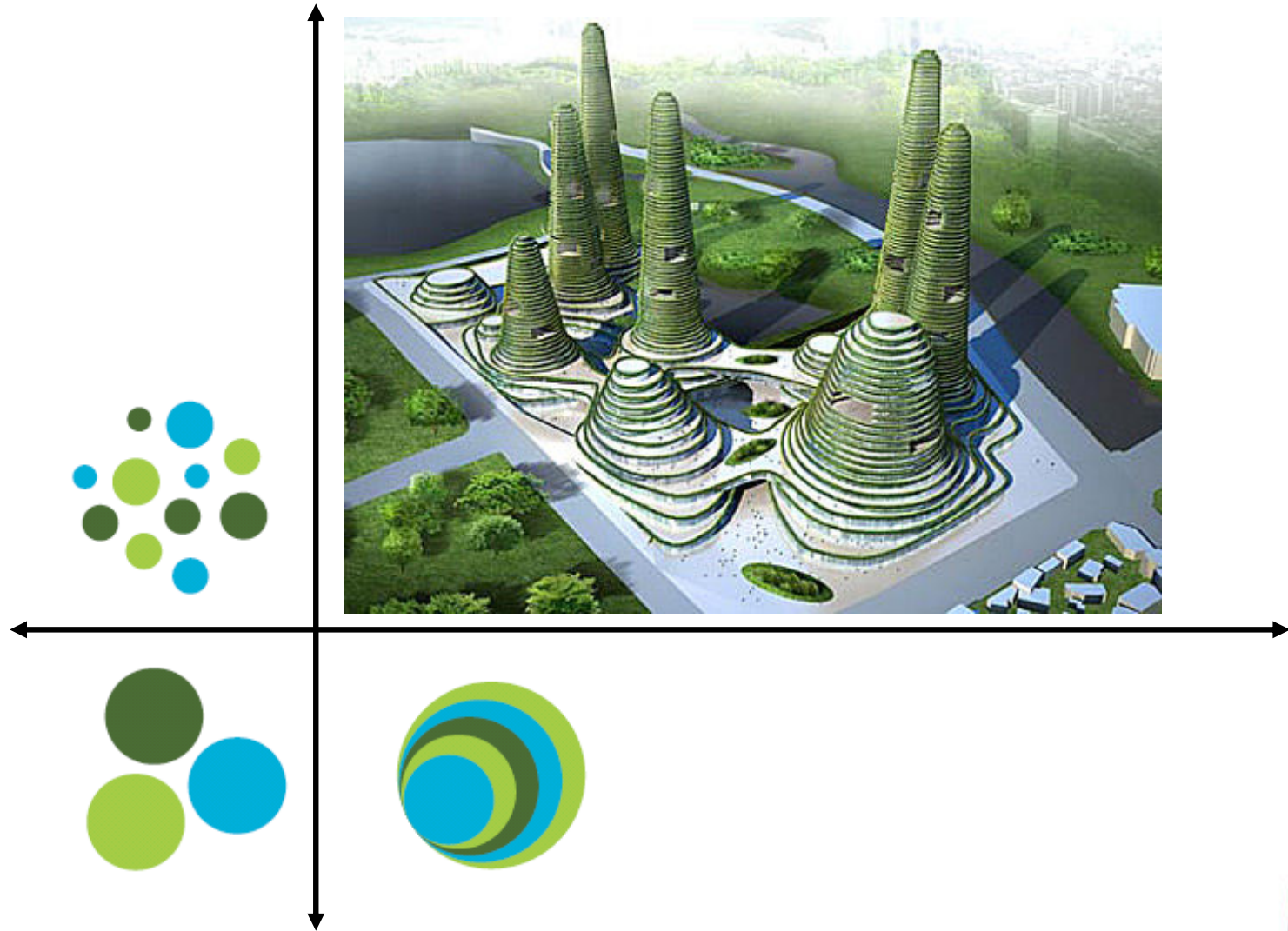
cpb

- Bio en nanotechnologie: wetenschap
- Communicatie: mondiale taakverdeling
- Steden: gespecialiseerde clusters
- Risico: andere stad neemt over
- Substantiële inkomensongelijkheid
- Mogelijke Nederlandse clusters:
 - water, biomassa, medisch, logistiek

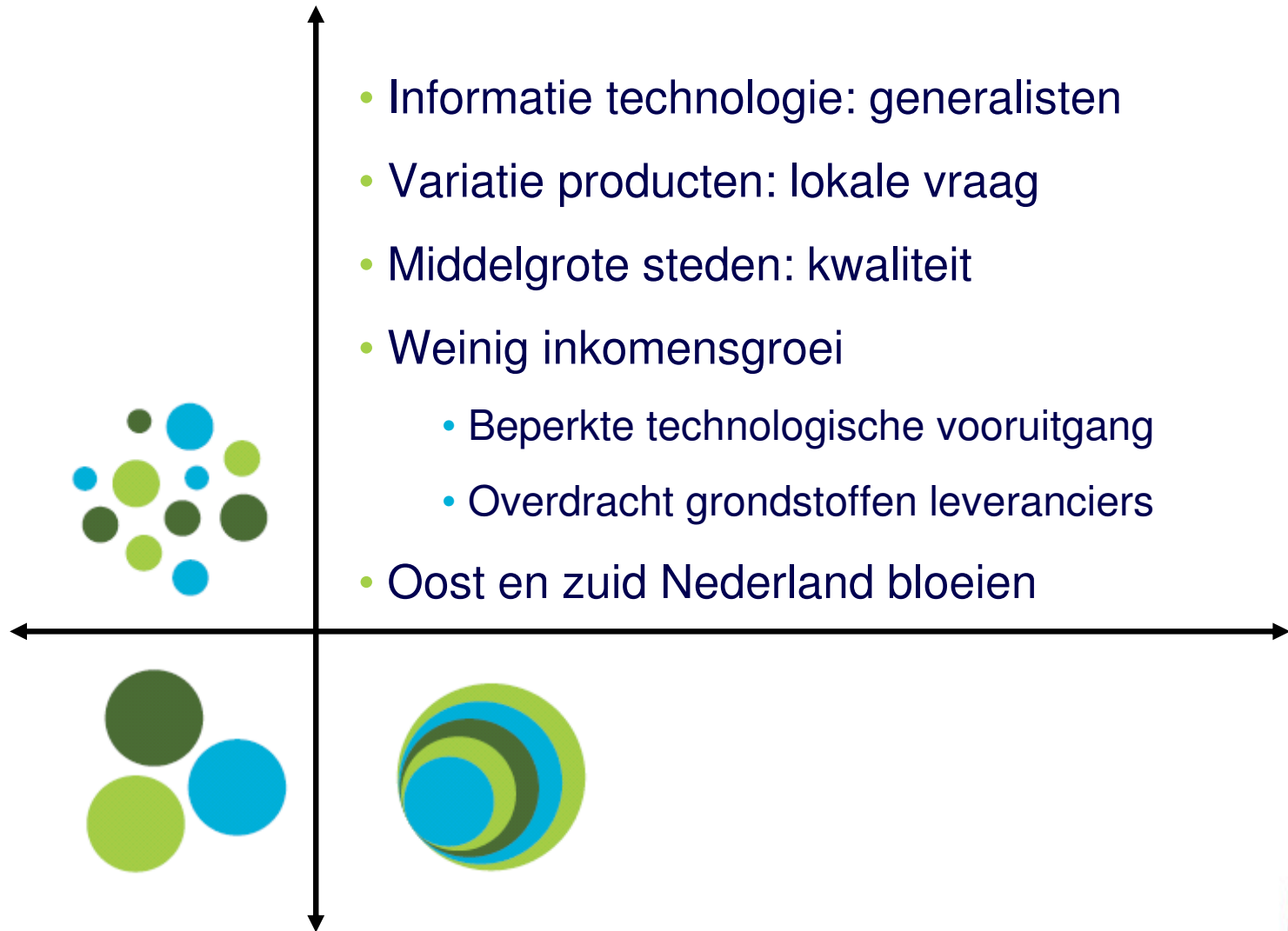
Egalitarian ecologies

cpb

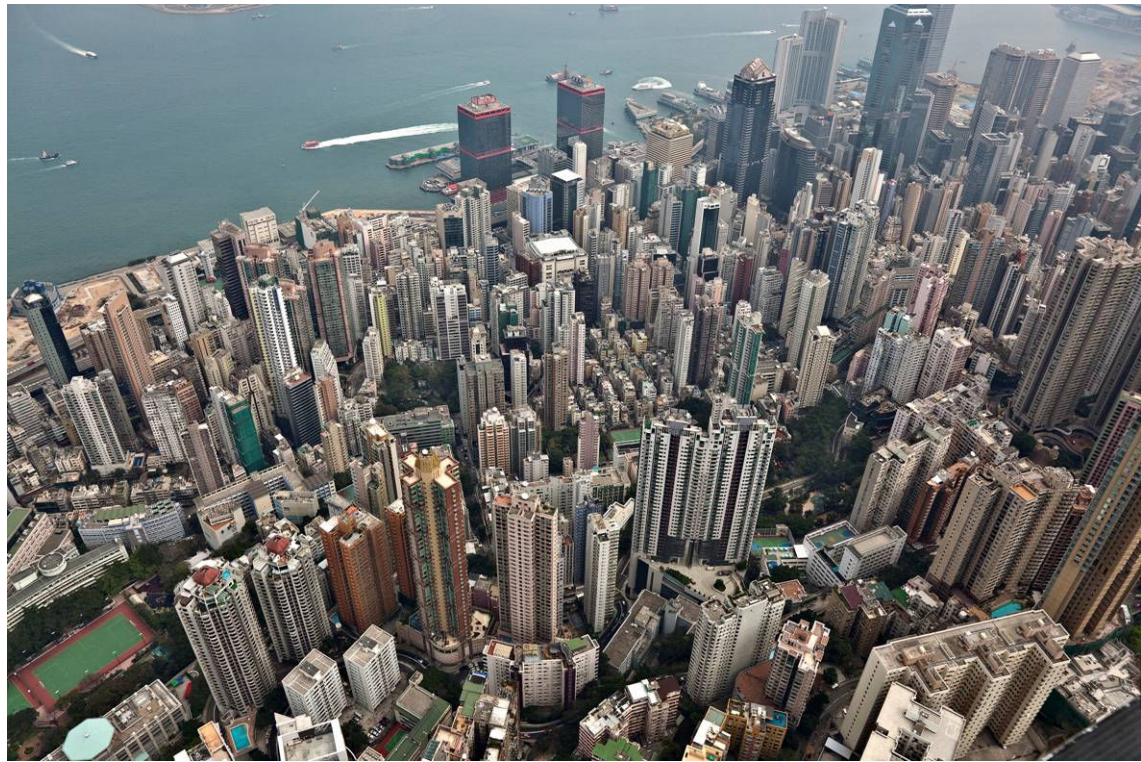

Egalitarian ecologies

cpb

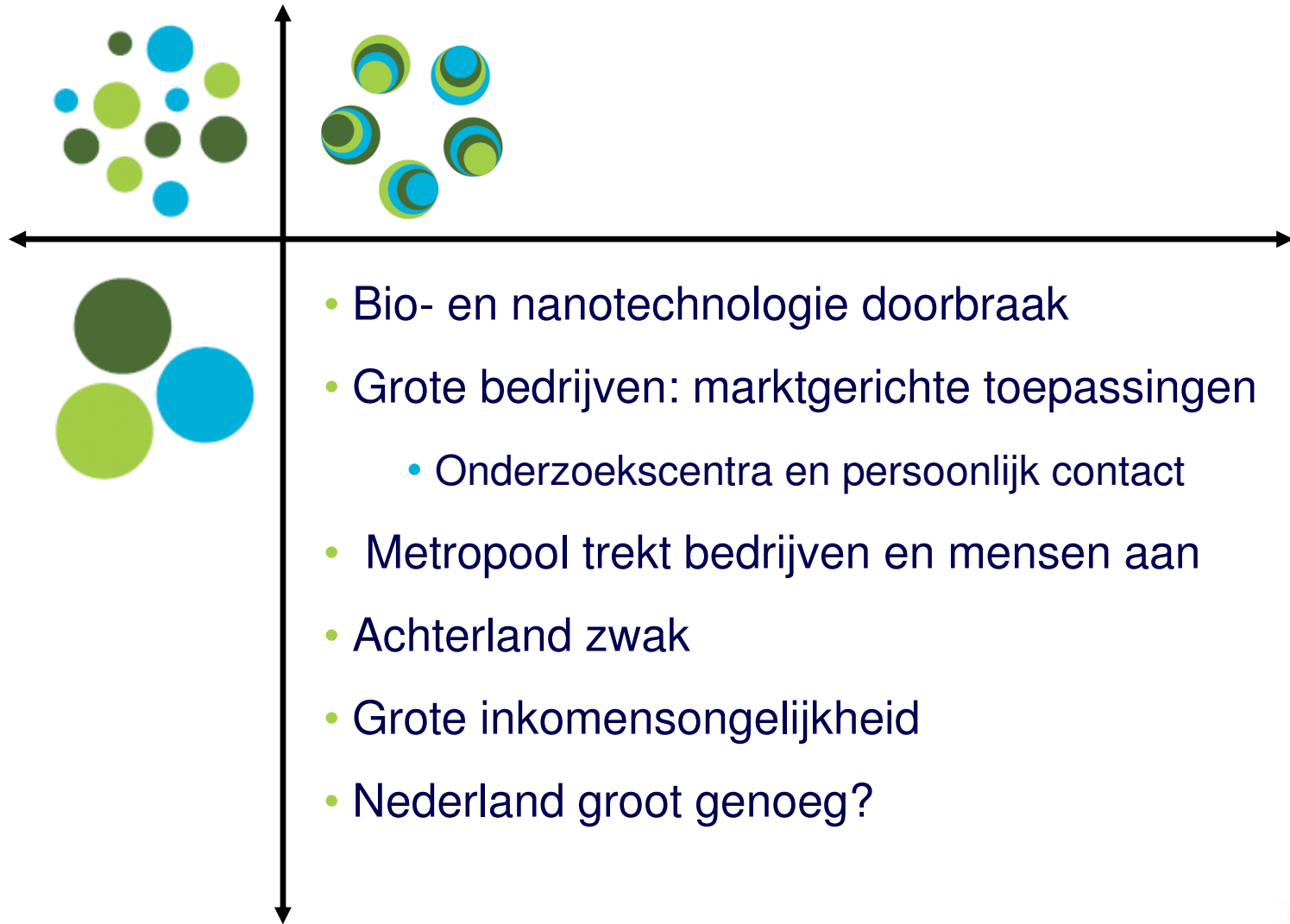

Metropolitan Markets

cpb

Metropolitan Markets

De magische cirkel van het beleid

cpb

Aantrekkende (A) en mobiele (M) factoren

cpb

TT

CC

EE

MM

Werknemers

M

A

M

A

Ideeën

M

A

M

A

Vraag

M

M

A

A

Aantrekkingskracht
TU Delft

zwak

schaal
nodig

lokale
variëteit

geabsor-
beerd

Verbindingen

cpb

TT

CC

EE

MM

Werknemers	continentaal	lokaal en mondiaal	nationaal	lokaal
Ideeën	mondiaal	lokaal en mondiaal	mondiaal	lokaal
Goederen	mondiaal	mondiaal	continentaal	beperkt
Stedelijke infrastructuur	0	++	+	+++
TU Delft	deel van (virtueel) netwerk	lokale infrastructuur	verbinding mondiale kennis	band met Randstad

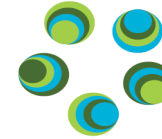
De kenniseconomie

TT

CC

EE

MM

	TT	CC	EE	MM
Doorbraak-technologie	0	onderzoek georiënteerd	0	toepassing georiënteerd
Kennis	specifiek	specifiek	generiek	generiek
Spillovers tussen	vergelijkbare werknemers	vergelijkbare werknemers	verschillende werknemers	verschillende werknemers
Innovatie	directe toepassingen, sterke concurrentie	radicaal, samenwerking bedrijf - universiteit	toegepast en incrementeel	fundamenteel en toegepast, binnen bedrijven
TU Delft	specialisatie, concurrentie	doorbraak technologie	toegepast, differentiatie	grote bedrijven

Innovatiebeleid

TT

CC

EE

MM

	TT	CC	EE	MM
Scope beleid	beperkt	hoog	beperkt	nauwelijks
Orientatie beleid	specifiek	specifiek	generiek	generiek
Publiek – privaat	0	+	0	0
Bedrijfsgrootte	klein	groot	klein	groot
Marktpositie bedrijf	toetreders	beide	gevestigde	gevestigde
Intellectuele eigendom	+	++	+	+
Innovatie subsidie	+	++	+	0
Innovatie krediet	+	0	+	0

TU Delft overzicht

TT

CC

EE

MM

Aantrekkingskracht	zwak	schaal nodig	lokale variëteit	geabsorbeerd
Verbindingen	deel van netwerk	lokale infrastructuur	mondiale kennis	band met Randstad
Kennis	specialisatie, concurrentie	doorbraak technologie	toegepast, differentiatie	grote bedrijven
Steun uit beleid	beperkt	hoog	beperkt	nauwelijks
Beleidsoriëntatie	patent, subsidie en krediet	PPP, patent, subsidie	patent, subsidie en krediet	patent

Beleid voor 2040

- Houdt rekening met onzekerheid
 - NL2040 is geen voorspelling
 - Evalueer beleid tegen achtergrond van alle vier scenario's
- Beleid moet keuzes maken
- Baten – kosten saldo per scenario. Positief in:
 - alle vier: no regret
 - drie van de vier: robuust tegen onzekerheid
 - een of twee van de vier: wachten?, monitoren.
 - Risico op hoge kosten: minimeer kans

Samenvatting

- Slimme mensen verdienen ons inkomen
- Sterke steden trekken slimme mensen aan en houden ze vast
- Dat blijven ze doen, ...
 - ... alleen de manier waarop is onzeker ...
 - ... en dat maakt veel uit voor de toekomst